

Statens vegvesen

Høring om opphevelse av totalforbud mot transport av farlig gods på modulvogntog

Høringsnotat

Opphevelse av forskrift om bruk av kjøretøy § 5-5 nr. 2
bokstav f

MIME referanse 16/137914-1

Vegdirektoratet
Trafikant- og kjøretøyavdelingen
19. september 2016

Dagens regelverk om modulvogntog i forskrift om bruk av kjøretøy forbyr all transport av farlig gods på modulvogntog. Vegdirektoratet sender nå på høring forslag om å oppheve § 5-5 nr. 2 bokstav f som gir dette forbudet. Hvis endringen vedtas, vil transport av farlig gods på modulvogntog kun reguleres av ADR-regelverket.

Bakgrunn

Forskrift om bruk av kjøretøy § 5-5 nr. 2 bokstav f sier i dag at *«Farlig gods, i henhold til forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods, vil ikke være tillatt å frakte på modulvogntog»*.

I den opprinnelige høringen om prøveordning med modulvogntog i Norge fra 2008 var ikke transport av farlig gods omtalt. Vedlegg 1 punkt 9 bokstav e, nå forskrift om bruk av kjøretøy § 5-5 nr. 2 bokstav e, som forbyr transport av farlig gods på modulvogntog, ble tatt inn som følge av at den danske Færdselstyrelsen (nå del av Trafikstyrelsen) i sin høringsuttalelse viste til at de i sin tilsvarende høring i Danmark hadde presisert at transport av farlig gods på modulvogntog ikke ville være tillatt. I oppsummeringen av den norske høringen understreket Vegdirektoratet at det ikke var vår *intensjon «at transport av farlig gods skal være tillatt i denne prøveordningen. Dette fordi slik transport er såpass spesiell og særskilt regulert, at det må benyttes ordinære vogntog. I forhold til forskriften bør det nok komme klarere fram at farlig gods ikke kan transporteres i lange vogntog på grunn av høyere skaderisiko.»* Av denne grunn ble forbudet mot transport av farlig gods på modulvogntog inntatt i en egen bestemmelse.

Adgang til å transportere farlig gods på modulvogntog har blitt etterspurt flere ganger siden prøveordningen startet opp i 2008. Så lenge modulvogntogordningen var nettopp en prøveordning har Vegdirektoratet ikke ansett det som aktuelt å revurdere dette forbudet. Dette blant annet fordi formålet med prøveordningen var å få erfaringer med hvordan denne typen vogntog fungerer i trafikken på norske veger, både med tanke på fremkommelighet og ulykkesrisiko.

På bakgrunn av erfaringene fra prøveordningen har Vegdirektoratet i samråd med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) kommet til at det fullstendige forbudet mot transport av farlig gods på modulvogntog i forskrift om bruk av kjøretøy kan oppheves. Som det vil fremgå av punkt 2.3 innebærer opphevelsen imidlertid ikke at transport av farlig gods vil være tillatt på modulvogntog på lik linje med vanlige vogntog.

Annet nordisk regelverk

Den opprinnelige danske bestemmelsen om transport av farlig gods på modulvogntog (bekendtgørelse om køretøjer i forsøg med modulvogntog § 18) lød som følger:

Ifølge ADR-konventionen må farligt gods kun transporteres på vogntog bestående af lastbil tilkoblet ét påhængskøretøj. MVT type 1 (lastebil med dolly med semitrailer) kan i denne forbindelse anses som vogntog med ét påhængskøretøj. Det er således kun modulvogntog type 1 (lastebil med dolly med semitrailer) og 4 (lastebil med slepvogn med total længde inntil 24,00 m), der må transportere farligt gods, jvf. dog stk. 2.

Stk. 2. Tanksættevogn i MVT type 1 må dog kun transportere farligt gods, såfremt tanken er trykprøvet til mindst 4 bar.

Denne bestemmelse ble med virkning fra 1. august 2014 endret til følgende:

Modulvogntog må anvendes til transport af farligt gods (ADR), såfremt vogntoget opfylder bestemmelserne i ADR-konventionen, samt multilateral aftale 262 eller 263, som dispenserer for kravet om, at der i et vogntog kun må anvendes ét påhængskøretøj.

Svensk regelverk inneholder ingen konkrete bestemmelser om transport av farlig gods på modulvogntog. Dette styres derfor i sin helhet av ADR. I Sverige har man også valgt å inngå multilaterale avtaler om transport av farlig gods på modulvogntog som stykk gods (M262) og i bulk/tank (M263).

Finsk regelverk gir ikke særlige bestemmelser om transport av farlig gods på modulvogntog, men Förordning om anvendig av fordon på väg¹ § 23a setter tillatt totalvekt ved transport av farlig gods lavere enn den alminnelig tillatte største totalvekten på 76 tonn. Det gjøres for øvrig unntak fra dette for transport i henhold til unntakene i ADR pkt. 1.1.3.6, 3.4. og 3.5.

Former for transport av farlig gods som vil være tillatt på modulvogntog

Forslaget går ut på å oppheve dagens forskrift om bruk av kjøretøy § 5–5 nr. 2 bokstav f som forbyr all transport av farlig gods på modulvogntog. Opphevelsen innebærer ikke at all transport av farlig gods vil være tillatt på modulvogntog, men at slik transport fullt ut reguleres av forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods som inkorporerer den til enhver tid gjeldende europeiske avtale om internasjonal vegtransport av farlig gods (ADR)².

Opphevelsen av § 5–5 nr. 2 bokstav f innebærer at transport som faller inn under ADR punkt 1.1.3.6, 3.4 og 3.5 vil være tillatt på modulvogntog. Øvrig transport vil ikke være tillatt på modulvogntog ettersom ADR punkt 8.1.1, med de nevnte unntakene, ikke tillater transport med to tilhengere.

Svært kort fortalt innebærer de tre unntakene følgende:

- 1.1.3.6 Unntak i henhold til mengder transportert per transportenhet – transport inntil gitte mengder basert på farlighetsgrad er unntatt fra deler av regelverket
- 3.4 Farlig gods pakket i bestemte mengder – bare en liten del av ADR–bestemmelsene gjelder. Det farlige godset er emballert i inneremballasje og ytteremballasje, slik som for eksempel klorin, salmiakk, vindusspylervæske etc. for transportert ut til detaljister etc.
- 3.5 Farlig gods pakket i unntatte mengder – en enda mindre del av ADR bestemmelsene gjelder enn i 3.4. Unntaket gjelder små mengder farlig gods i hver inneremballasje, f.eks. prøveflasker med parfyme etc.

¹ <http://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19921257>

² http://www.dsb.no/Global/Publikasjoner/2014/Andre/ADR_RID_2015.pdf

For en nærmere redegjørelse av hvilke krav som stilles ved tre nevnte transportformene samt risikoen forbundet med å tillate slik transport på modulvogntog viser vi til den vedlagte uttalelsen fra DSB.

Når det gjelder øvrig transport av farlig gods på modulvogntog, må det dispenseres fra forbudet i ADR 8.1.1. mot å benytte mer enn en tilhenger ved transport av farlig gods. Lovteknisk gjøres dette gjennom inngåelse av multilaterale avtaler om transport av farlig gods med modulvogntog, noe som er gjort i Sverige og Danmark. I skrivende stund har Norge ikke inngått noen slike avtaler. Avgjørelsen om hvorvidt slike avtaler skal inngås ligger heller ikke til Vegdirektoratet, men til DSB.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget forventes ikke å gi negative økonomiske konsekvenser for bransjen. Endringen er etterspurt av bransjen, blant annet fordi man slipper å splitte forsendelser som blant annet inneholder ADR i små mengder dersom disse skal transporteres i modulvogntog.

Forslaget forventes ikke å gi økonomiske eller administrative konsekvenser for Statens vegvesen. Kontrollen av modulvogntog vil være tilsvarende kontroll av kjøretøy og ordinære vogntog og det må gjøres de samme avklaringene for mengde i forhold til 1.1.3.6, begrenset mengde og unntatt mengde. Om nødvendig kan transport av farlig gods gjøres til punkt som tas med i vurderingen av om hvilke nye strekninger som skal åpnes for modulvogntog, selv om dette antakelig er mer aktuelt dersom det etter hvert tillates transport i større mengder.

Konklusjon

Etter dette foreslår Vegdirektoratet å oppheve dagens forskrift om bruk av kjøretøy § 5–5 nr. 2 bokstav f som forbyr all transport av farlig gods på modulvogntog. Transport av farlig gods på modulvogntog vil da i sin helhet reguleres av ADR-regelverket.

Endringsforskrift

Forskrift om endring av forskrift om bruk av kjøretøy (oppheving av totalforbud mot transport av farlig gods på modulvogntog)

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet dd. måned 201x med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13 og delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1

I

I forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy gjøres følgende endring:

§ 5–5 nr. 2 bokstav f oppheves.

II

Denne forskrift trer i kraft ...